

Werken met het Haagsenieren protocol

Verminderde nierfunctie en albuminurie zijn de belangrijkste indicatoren van vaatschade en daarmee van een minder gunstige prognose voor hart en vaatziekten. Vroegtijdige interventies kunnen de prognose verbeteren.

Met behulp van het Haagsenieren protocol kan je in de 1^e lijn nierfalen opsporen. Mensen met diabetes, en/of hypertensie, bewezen hart- en vaatziekten, een urologische of nefrologische voorgeschiedenis en mensen van Hindoestaanse afkomst vanaf 35 jaar komen in aanmerking voor vroege screening.

Het eerste uitgangspunt is de (in)schatting van de nierfunctie. Via de klaring kan je met de beslisboom van het protocol het stappenplan volgen. De klaring wordt geschat via de Cockcroft of de MDRD. Vaak wordt deze al door het laboratorium berekend. Indien de geschatte nierfunctie hiertoe aanleiding geeft, dient de nierfunctie met behulp van een 24-uurs urineverzameling exact te worden bepaald.

Een tweede ingang vormt de bepaling van de albumine uitscheiding met de urine. Via de beslisboom die je volgt n.a.v. de albumine/kreatinine ratio onderneem je actie. Let hier goed op: door bijvoorbeeld een urineweginfectie, menstruatie of verontreiniging kan de uitslag vals-positief zijn. Herhaal daarom altijd de het urineonderzoek.

Bij de behandeling speelt naast leefregels (afvallen, stoppen met roken, evt. zoutbeperking) medicatie een belangrijke rol. Uiteraard is een optimale behandeling van de diabetes en hypertensie van groot belang. Daarnaast hebben de ACE remmers en All antagonisten een direct vaatbeschermend effect. Bij deze medicaties zijn controles van nierfunctie en serum kalium nodig. Twee weken na de start van een ACE remmer volgt serum controle van het kreatinine en kalium.

Het is goed om binnen de huisartsenpraktijk een taakverdeling af te spreken. Door het Haagsenieren protocol te volgen is een ieder goed in staat om de nierfunctie van de risicopatiënten goed te beoordelen en eventueel te behandelen. Men is op de hoogte van de noodzakelijke controles en de verwijsindicaties.